ښکلی کتاب

صفيه حليم

د نثر غونډ
١٩٩٩م
خپروونکي
بلک ارټ پرېس. پېښور

بسم الله الرحمن الرحيم

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلی کتاب

په پښتو ژبه کې مې تر اوسه یو ښکلی کتاب نه دی لیدلی. یو داسې کتاب چې په غټو ښکلو تورو لیکل شوی وي، کاغذ یې غوړ او سپین وي او د املا یوه غلطي هم ونه لري. یو داسې کتاب چې انځورونه او تصویرونه هم پکې وي. او پوښ یې هم دومره کلک وي چې تر مودو یې پاڼې بېلې نشي. یو داسې کتاب چې خپلو سیالو ته یې وښیمه او دوې راته ووایي،

" په پښتو ژبه کې همداسې کتابونه چاپیږي؟"

خو مودې وشوې چې زه داسې کتاب په انتظار په ژېړ زبېښلي کاغذ چاپ کتابونه لولمه. د یو شمېر املایي تېروتنو له کبله مې خپرونکو ته ډېر غاښونه چیچلي دي. د وړو تورو په لوستلو مې د سترګو نظر کم شو.

داسې ښکاري چې د مودو راهیسې وچه ډوډۍ له پیازو سره خورمه، کله کله خو پیاز هم نه وي بس یوازې وچه ډوډۍ وي.

نو ځکه مې دا هوډ وکړو چې زه به نوره وچه ډوډۍ نه خورمه، زه دومره توان لرمه چې پخپله ژبه کې یو ښکلی کتاب چاپ کړمه. ګوره که د نورو هم ورته پام شي او په دې چه ډوډۍ کې لږ غوړي هم وګډ کړي... د پیازو سره غوښه او ورہ ترکاري هم ګډ کړي.

... دریغه که داسې وشي...

(c) ketabton.com: The Digital Library

منی (خزان)

نن چې زه له کوره وتلمه، نو د بوټ سره مې يوه وچه پاڼه ونښته. ما په يوه لاس دا پاڼه د بوټ نه رابېله کړه او يوه شېبه مې ورته وکتل. د دې وچې پاڼې په منځ کې د انسان د بدن د شريانونو په څېر سره رګونه غځېدلي وو. ما پلس وکتل، د ټولو ونو د زرغونو پاڼو ر ک طلايي شوی وو، زما د کور شا وخوا ټولې ونې ين غوندې وې. د منې په باد کې چې کومې پاڼې الوتلې د هغو ټولو رنګونه هغه رنګونه وو چې په پسرلي کې نه تر سترګو کېږي. نارنجي، خرمايي، د ادامو رنګ، د سرو خاورو رنګ، د غنمو د داني ر ګ، او زما د محبوب د رستکي رنګ. ښايي دا رنګونه د هغه انځورګر نه پاتې شوي دي چې د پسرلي په رنګونو مزين دی.

ما دغه وچه پاڼه په خپل کتاب کې کېښوده او د هغې نه مې پوښتنه وکړه.

" ا قدر به څوک کوي؟ ته د زوال نښه يې. ستا په ليدو خلک غمجن شي. ځکه ته د سړو بادونو او د ژمي الامه يې."

خو دې پاڼې ه ځواب کې راته وويل. " نه...زه د ژوند نښه يم. وګوره... د کوم بوټي نه چې زه را بېله شوې يمه، د هغه ګلونه رژيدلي دي خو تخم يې پاتې دی. د دې تخم د برې انې په خېټه کې څومره نور ګلونه پټ دي. په دوی کې راتلونکی پسرلی پټ وي."

ما کتاب ټول کړو. د باده سره د الوتونکو پاڼو په ګډا مې د پسرلي وير بند کړو او د منې لمانځنه مې وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تمدن

د مصر فرعون چې به کله واک ترلاسه کړو نو ورسره سم به يې د خپلې مقبرې په جوړولو هم لاس پورې کړ. د دې لپاره به پلانونه جوړ شول، ځای به وټاکل شو او مز ران او انځورګر به په کار وګمارل شول. کار به پيل شو او کلونه به ږې واوښتل. هر فرعون چې ډېر کلونه ژوند کړی دی، په مقبره کې يې ډېر ځورونه جوړ شوي دي. هرکله چې به يو فرعون مړ شو او کاريګران به خبر شول چې اوس فلانې واکمن شوی دی. نو دوی به د پخواني فرعون **مقبره** مدغسې نيمګړی پرېښوده او د نوي فرعون د مقبرې د جوړېدو لپاره به ور وړاندې شول چې خپله مزدوري د لاسه ور نه کړي.

اوس که زرګونه کاله وروسته د ، مقبرو نيمګړو انځورنو ته ځوک ځير شي نو فکر دې هم وکړي چې ايا هغو کارکوونکو به چې خپل کار به يې نيمګړی پرېښودو، هماغسې فکر نه کاوو لکه چې يې په دفترونو کې د يوه مشر په وتلو او د نوي مشر په راتللو، دفتري کارکوونکي کوي.

هر تمدن بدلېږي خو د انسان فطرت هماغسې دی...لکه چې وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سهار ستوری

ه تا د سهار ستوری نه وي ليدلی، نو وې ګوره. ښه شېبه ورته ځير شه. دا ستوری تېوله شپه په اسمان کې وي خو د دې ښکلا هغه وخت ډېره زياته شي چې ټوله شپه خپل ځادر وغوړوي. په دې وروستيو وختونو کې د شپې په وروستيو سلګيو کې د سهار د ستوري رڼا نوره هم زياته شي. او د دې ځلا سره دا ستوری د نورو تېولو ستورو تر ورکېدو وروسته هم پخپل ځای ولاړ وي...داسې لکه چې د سهار د رڼا د ننداري لپاره ولاړ وي. او يا بيا د هغه شوخ ماشوم په شان چې نور تېول ترېنه کور ته تللي وي او دی اوس هم په لوبغالي کې لوبې کوي.

دا ستوری يعنې د سهار ستوری، ډېر خلک نه ويني. د دې د ليدو وخت ډېر نېکمرغه وخت وي. خو هغه وخت ډېر خلک ويده وي. او يوازې يو څو وي چې پدې وخت کې راپاسېدلی وي او ويښ وي.

دا وخت تېولو ته اسمان يارہ ښکاري. که هسې اسمان ته نظر هم وکړې خو بيا ژر مخ ترې اړوي او پخپلو کارونو بوخت شي. که ته دا ستوری ليدل غواړې نو ښه ورته ځير شه او دا پوښتنه ترې وکړه چې

تاته دا ښکلا، دا ځلا او دا رڼا څوک در کوي؟ شپه که ورځ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشتري

سږ کال هم په پسرلي کې موږ کلي ته راغلي يو. د غنمو دانو د خپلو پوستکو نه ه را بهر کړي دي او ځینو بیا د ځمکو سینه پرې کړې او د ونو ننداري ته ولاړ دي. د ځمکې د سینې نه هره ونه او واښه ر ټوکیږي. او پدې کې د شوخو واړو ه شان د پیشتري نازکې پاڼې هم شاملې دي. خو دوی د نورو نه شرمیږي. کله د غنمو تر بوټي لاندې او کله بیا د شلخی تر پلنو پاڼو لاندې ځان غلی کوي. ـدې شوخو او معصوصو وړو بوټو ته یوازې وړې نازکې ګوتې ځان رسولای شي...د وړو جینکو ګوتې...دا جینکۍ ډلې ډلې لکه د چرچڼو سهار د خپلو شکریو او شکورونو سره پټو ته رووځي او د پیشتري ساګ کوي. کله کله کخی ماما ورباندې غږ وکړي نو دوی په منډه شي. خو نوری زړه وري هم هلته په لویو بوټو کې ځان پټ کړي.

ږ کال هم دغه وړې جینکۍ رواني دي. خو زه پکې نه يمه. **زما د خپلو** لاسونو نه بد راځي. ما ګوتې نورې وړې پاتې نه دي. او زه اوس په لویو بوټو کې نشمه پټیدی...ځکه خو اوس زه ساګو ته نه ورځمه. اوس به زه ټول ژوند د پیشتري مړاوې او وچې پاڼې پخومــه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا کلیزه

نن زه بیا ستا د زېږېدو ورځ لمانځمه. د هر کال په شان...زما د زړه په زېرخانو کې یو محفل جوړېږي چې پکې ستا ټول یادونه لکه د رڼا بلېږي. او دا رڼاګانې ـ رنګ لري. دې محفل کې د پېښو او حادثو مېلمانه اوړي را اوړي...ځینې ډېر خوشاله دي. ټول خاندي...او دا ټول مېلمانه د وخت په اورګاډي کې یوځای راغلي دي. هغسې لکه چې د یوه دفتر همکاران د خپل یوه همکار واده له ورځي. دوی ټولو ستا انتظار کاوو.

بیا ما د زمانو له مخه هغه پرده لرې کړه چې ته یې شاته ولاړ وې. ټولو لاسونه وپړکول. ټول مېلمانه راځي. زه او ته د هغوې خبرې اورو. ټول مابښام به همدې خبرو کې تېر شي.

بیا وروستی مېلمه هم ولاړ شي. زه سترګې پټې کړم او تا ته یو وچ ګل درکړمه. ا ګل زما ماضی دی. د ډېرو زمانو راهیسی مې په یوه کتاب کې ایښې وو.

ته دا ګل راواخلې او ورته وګورې. ستا سترګو ته زما ماضی او خپل حل تیرېږي. بیا د زمانې په ګرد کې ورک شې. او زه په ماضي کې پاتې شمه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملغلرې

په ښایست او سینګار کې هیڅ یو شی د ملغلرو سره ځان نشي برابرولی. سره او سپین د انسان د شوق لپاره ځو ځو ځلي خپله بڼه بدلوي. نو ځو وارې پکې بدلون راوستل کیږي. کله ترې غوږوالی جوړیږي، کله ګوتې او کله امیل. کله یوازې د ښځو په بڼه کې د نړۍ د لویو خزانو په زیرخانو کې پټ شي او کله بیا ترې بازاري سکې جوړې شي.

خو ملغلره تل فطرت ته نږدې وي. د دې شکل پخپله فطرت جوړوي او که څوک ترې امیل یا والی جوړوي هم نو پخپله اصلي بڼه کې یې کاروي. کله دا ډېرې وړې هم وي، نو بې له دې چې سوری شي او لړۍ ترې جوړه شي، نور څه بدلون نه مومي. او کله چې ماتې را ماتې شي نو د خاورو په څېر مېده شي او په داروګانو کې حل شي.

شکه چې د سینګار لپاره به د ملغلرې غوندې بل فطري شی نه وي. ښایي خدای پاک به هم همدا غوښتل.

پدیځې نړۍ اوس بیا فطرت ته مخه کړې ده او عجیبه خبره دا ده چې د ملغلرې د ښایست د لا ځرګندولو لپاره دا د تور پوستو ښځو په بدن د ننداري لپاره ځړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلوسه

کله چې وریځې د لمر سره پټ پټوني پېل کړي نو زه ټول کارونه پرېږدم او د دوی په ننداره شمه. سپينې وريځې لکه د وربښمو لوپټې د باد په زانګو کې زانګي. خو تورې وریځې بیا د مستو هاتیانو په شان د اسمان په ځنګله کې ځغلي.

ورو ورو هاتيان زيات شي. سپيني لوپټې والوزي، ورکې شي. دا شېبې ډېرې سختې وي. نه باران کېږي، نه وريځې خوځيږي او نه لمر ښکاري. داسې ښکاري لکه هر څه چې د يو څو شيبو لپاره په خپل ځای هک پک ودريږي. دا هغه شيبه وي چې د جنګ نه لږ وړاندې د سپاهيانو زړونه بوږنوي. دا شېبې ډېرې درنې او ډېرې سختې وي.

يا يو ټک وشي. د باران لومړی څاڅکی همت وکړي. جنګ په ميدان کې يو مندان د جنګ نعره پورته کړي او لومړی غشی، لومړی توغندي، لومړی ډز وشي. په لومړي څاڅکي پسې نور هم ځان مځکې ته راواچوي...يو ناتار جوړ شي. د ځمکې نه لوخړه راپورته شي او په دې لوخړه کې د خاورې وږمې هم راپورته شي. يو شرپاری وي. او زما ټول ګروم، ټوله تلوسه د هغو برېبوکيو په لورې روانه شي ، په ځمکه جوړيږي او ماتيږي ـــــــ جوړيږي او ماتيږي.

(د پېښور د اوړي بارانونه ته)

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو اړخيزه مينه

په يوه تخته باندې چا وليکل

" زه د خواړو سره مينه لرم"

ورځې چې تېرې شوې نو د يو بل چا دې ليکنې ته پام شو او لاندې يې ورته وليکل.

"خواړه ستا سره مينه نه لري"

د پښتو يوه لنډۍ ده چې

مينه په تلو راتلو زياتيږي

کله راځه کله به زه درځم مينه

څوک په دې باور لري چې مينه يو اړخيزه شي کيداى. هر څوک غواړي چې د مينې په بدل کې مينه ترلاسه کړي. ښايي د دوو انسانانو ترمنځ مينه به همدغسې نوعيت لري. کله يو مئين د خپلې مينې احساس څرګند نه کړي نو کيداى شي معشوق هم ترېنه ډډه وکړي او ورو ورو د دوى هر نازک احساس ورک شي او مينه پاى ته ورسيږي.

خو ريښتونې مينه تل پايي او پداسې حالت کې هم ژوندى وي چې معشوق ورته يې پام هم ونه کړي.

د خداى سره مينه همدغسې وي او د فطرت د ښکلاوو او بوټو او ګلونو سره مينه هم يو اړخيزه وي

او د خواړو سره مينه... ايا مينه هم کيداى شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمره

ځومره لمانځل شوی یې. کله خو ستا وړانګې د زرتشتیانو لپار "اهورا مزدا" شي. او کله بیا د لرغونو مصریانو لپاره " را "شي. او د روم د لوی سلطنت وګړو بیا درته "اپالو " ویل چې هره ورځ به د سرو زرو په خپلې ګاډي کې د دولسو اسونو سره د اسمان د ختیځې څنډې نه راښکاره شوې او په لوېدیځه څنډه کې به ترې ورک شوې.

اوس... ستا تودو وړانګو ته انسان نشي ټینګیدای او کله چې ته په خپل ټول شان او بې خنده د ځمکې په مخ خپل جلال وغوړوې نو د سوکړې اسونه کاواکه شي. ځنګلونه په اور وسوځي... ژوي مړه شي او انسان در په دره شي...نو...

ه ته غواړې چې انسان یو وارې بیا تا هماغسې ولمانځي نو داستا نادانی ...ځکه چې دی اوس پوهه لري...دی اوس خبر دی چې ته هم معبود لرې...ته پخپله ، خپل رب په اختیار کې یې...ځکه خو...مودې وشوې چې خلک ستا عبادت نه کوي...او ځکه خو... اوس ستا معبدونه د لارویو لپاره د سېل او یا هم عبرت مرکزونه ګرځېدلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوری

د ژوند په سترو لارو کې یو سیوری زما مل دی. که زما مخ لمر ته وي او که نه ...خو دا سیوری تل راپسې وي. په تکنده غرمه کې چې کله لمر پر سر ودرېږي او د هیڅ شي سیوری نه جوړیږي، نو زه بیا هم خپل مل لرمه.

کله کله خو زه د خپل دغه مل د خولې خپل نوم اورمه. " انې...ته خبره واوره..."

او زه چې دا غږ واورمه نو په منډه شمه. خو سیوری هم راپسې وي، په منډه منډه...

کله چې زما ګامونه ګړندی شي نو په غږ کې تلوسه نوره هم ډېره شی... "ودریږه...انې...اوس مه ځه...خبر دی...ایساره شه..."

زه خپل قدمونه ورو کړمه...سیوری زما په څنګ کې روان شي...

زه خبرې ته خوله جوړومه خو هیڅ نشمه ویلی. هغه راته وایي..." خبرې وکړه...ولې پټه خوله یې..."

خو زه ورته نه ګورمه...وېرېږمه...چې که مې ورته وکتل نو زه به د کاڼي شمه او هم هلته په ځمکه کې ښخه پاته شمه. ځکه خو مودې وشوې چې کله زه په لاره ځمه نو شا ته نه ګورمه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشرف المخلوقات

په تیونس کې دوه نیم زره کاله پخوا د "کرتاژ" ن او مذهب منونکو د جنګ یا
د یو بل قدرتي افت نه د ځان ژغورلو لپاره خپل ماشومان د خپلو پیرانو معبد ته
بوتلل. هلته به یې د ماشوم سر د دېوال سره ووهلو او بیا به یې د معبد په قربان
ګاه کې وسوځوو. تر ځولو وروسته به یې د ماشوم خاورې ایرې په یوې کټوې
ا منګوټي کې واچولې، سر به یې پسې وتړو او قربان ګاه ته نژدې په یوې
ګړي هدیرې کې به یې کېښودې.

د لاتینې امریکا د پېرو خلک بیا د کرتاژ تمدن تر هغو لږ زړه سواندی وو. د
دوی عقیده وه چې د دوی خدایان د هېواد تر ټولو لوړ غره "ساراسارا" کې
اوسیږي. او لکه چې هغه ترې ناراضه شي نو بیا طوفان ورباندې راولي او
واورې وربادې اوروي. د دغو خدایانو د پخلاینې لپاره به ماشومان د غره تر
لو اوچتې څنډې ته بېول کېده. غره ته د ورتلو په ټوله لاره کې به یې سندرې
ویلې. بیا به یې ماشوم ته د بنګو په څېر یو بوټۍ ورکړو. چې په هغه به ماشوم
بې هوشه شو.. په همدې بې هوشۍ کې به یې ماشوم د ناستې په انداز کې په یوه
بوجۍ کې بند کړو او په غره کې به یې ښخ کړو. ورسره به یې د سپینو جوړه یوه
وړه هوسۍ (لامه) یا د ِمري بت هم کېښودو. ې ټولو مراسمو ته به دوی
"کاما کوچا " ویل.

ایــــــا داســــــــــې ځنـــــاور په دنیـــــــا کې شــــــــــته چې د خپل ځان د
ساتلو لپاره خپل اولاد وژنــــــــــــې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رنګونو اتڼ

د کاغذ هر میدان تش وو. لیري یو ساز غږیدو. سور راپاڅېدو او ژېړ ته یې لاس وړاندې کړ. دواړه ورو ورو په نڅا شول. د دوی وجود له یو بل سره ولګیدو. او نابیره نارنجي هم ورسره مل شو. څنه چې کله میدان ته راتوب کړو نو ژېړ بیا د ده لاس ونیولو او د اتڼ په نغمه کې جوش پیدا شو. همدغه وخت ژېړ او شنه، نیلا راوزیږوو. . هر یوه د نڅا نه نوي رنګونه میدان ته راوتل. کاسني، اودي، څواري، ږروزي، لارجوردي، ګلابي...او بیا د نړۍ په مخ د سرور داسې څپې خپرې شوې د انســـــــــــــان ستـــــــــــــــرګې یې تـــــــــــــــــــــــــــــــر اوسه په کتلــــــــــــــــــــــــــو نه مړیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړه خبره

ږما د انتظار شېبې په ټول کاينات وغځيدې. ږس ماته ټول غړونه بې معنا شول.
شا خوا خلک راته ژوندي نه ښکاري. د خپل زړه درزا سمه اوريدی شمه. خو
په دې کې بل غږ هم د کړسها ی دی چې ما ورته غوږ نيولی دی. سترګې مې
تت اور ته نيولی دی. ر څه تيار دي. د ايشېدلو اوبو پياله مې هم جوخته ايښې
ده. وخت پوره شوه. زما په ذهن کې يوه ګړی شرنګ وکړي او زه د دېګ نه
سر ليری کړمه. د هيروشيما په ښار کې د اټم بم لوخړه راپورته شي.

زه يو څو دانې وريجې په کفګير کې راواخلمه او د دېګ سر ژر بند کړمه.

په دې وخت کې زما ذهن په دريو برخو کې وېشلی وي. هره برخه راته يوه يوه
بېله بېله خبره کوي. يوه وايي، " که نرمې وي نو هوا ورله وکړه "

بله وايي،

" که کلکې وي نو ايشېدلي اوبه پرې وشينده او څو شېبې دمه ورته وکړه."

خو دريمه برخه راته تر ټولو سپېره خبره کوي،

" شوله شوې؟ ...حلوا دې کړې...هاهاها...

زه د وريجو دانې د کفګير په سر په ګوتو مروړمه او يو څو پکې خولې ته کړمه.
سمدلاسه د وخت واګې يو ځل بيا زما په لاس کې شي. ، ورځې خواري مې پر
ځای شوه. لږه شېبه وروسته ټول مېلمانه په دسترخوان ناست وريجې خوري. خو
ږما د څو شېبو د تشنج نه خبر نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لباس

د ډوډۍ نه مې يو څو پيسې وسپمولې چې ځان ته نوي جامې واخلم. زه پوهيږم چې دا پيسې به بس نه وی. خو بيا هم د ښار په ټولو دکانونو کې وګرځيدم چې د خپل وس سره سمې يوه جوړه جامې **واخلم**. خو ونه شوه.

چا راته وويل، په کباړ کې يې ولټوه. خو زما کميس پرتوګ په نورو ملکونو کې رواج نه دي. باړ خو هم ګران دی. يوه کباړي راته وويل چې د ښار د اوچتو کورنيو خلک د وی نه هغه جامې وړي چې د لندن او نيويارک نښې او ټاپې ې لګيدلي وي. ىو هيڅوک پرې شک نه کوي چې دا کباړ دی. او د ځينو ړيانو مخې ته خو ما پخپله لوی لوی موټري وليدې.

زما يوه جوړه جامې په کار وې خو تر ډېرو هڅو وروسته مې اخر په يو وړوکی دوکان کې يوه جوړه ومونده چې تر اصل قيمت ارزانه شوې وه. او د بيې د ټيټيدو سبب يې دا وو چې په کميس کې يې جېب نه وو. زما همداسې جوړه پکار **وه...اوس مې** دا جامې په تن کې دي او زه ډېر خوشاله په دې يم چې جېب نه **لرم**. ځکه زما سره په جېب کې د اېښودو لپاره هيڅ نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنسرټ

دغه شپږ کلن ماشوم چې سهار شپږ بجې د مور په غږ نه راپاڅيږي نو هغه ترېنه ورو شړی راکا ، او دی په ځمکه ودروي. بیا دغه شپږ کلن ماشوم د خپلو شپږو وروڼو خویندو سره په خوبولو سترګو چای وڅښي او له کوره ووځي. د ده قدمونه لکه د مشین، د خپل مشر ورور په پله ورځي او اته بجې د کار ځای ته ورسيږي. هلته دی د موسيقی د الاتو د غږونکو په شان... چنګک په لاس کې اخلي او د ګوتو په سر یوې ځړېدونکي نابشپړې قالینې ته کښيني. بیا د ده لاسونه ورو ورو وخوځي. ړې وړې ګوتې د وړی په تارونو کې د درد نغمې غږوي. دی یوازې هغه سر غږوي چې استاد یې ورته وايي. کله نا کله د ده ې ستړي شي، ګوتې یې درد وکړي خو د ده نغمه نه بنديږي. د ده ګوتې ماښام هغه وخت ودريږي چې کله سمفونې پای ته ورسيږي. بیا چې کله دا شپږ کلن ماشوم ماښام شپږ بجې کور ته راورسيږي نو په خوبولو سترګو د خپلو شپږو وروڼو خویندو سره ډوډۍ وخوري او سمدستي ویده شي. کله نا کله چې یې مور ډ ده په پړسېدلو او پرهر ګوتو لهم لګوي نو دی ژاړي. د ده دا خیال دی چې د نړۍ ټول ماشومان د ده په شان ژوند کوي...بیا...د ده په وړو ګوتو جوړه سمفونې د یوې لویې قالینې په کنسرټ کې غږيږي او کله چې د نړۍ په یوه بل ټ کې څوک دا کنسرټ اوري نو د خوښۍ احساس لاپسې ډېر شي. هغه مهال د قالین په کنسرټ کې هیڅوک د دې شپږ کلن ماشوم له ګوتو څڅېدلي وينې نه وينې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اور او اوبه

ساینس پوهان وایي چې د انسان د ژوند لپاره اوبه تر ټولو ضروري دي. هو...
اوبه به د مادي ژوند لپاره ضروري وي. خو په انسان کې د تخلیق ژونکي په
اور پایي. د ده نازک احساس رڼا ته اړتیا لري. د ده جذبات لکه د اور لمبې
کېدل غواړي. او د دې ټولو احساساتو اظهار په اور سره کېږي.

انسان د خپل عقیدت اظهار په معبدونو کې د شمعو او ډیوو په بلولو سره کوي.
ځکه د ، په لمبه کې ده ته رنګارنګ ښاپیرۍ ښکاري. ګونه چې د خوښۍ او
پسرلي علامه وي او رڼا، چې د ورځې او ویښ ژوند نښه وي... ښایي چې انسان
اړو نه له دې کبله کرکه کوي چې دا د باطل نښه وي. توره شپه د خوب
وخت ښیي. خوب چې د مرګ بل نوم دی. او انسان مرګ نه غواړي ځکه
خو اور ورته د ژوند پیغام ورکوي. که څه هم د ده ژوند په اصل کې په اوبو
ولاړ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوند

د ژمي د باران جړی به ولګېده نو ټول به د کلي په کوټه کې راټول وو. دا چې ټوله ورځ به څرنګه تېریده؟ نه مې یادیږي. خو مازدیګر به یوې ښځې یو لوی ـانک د نغري سره نژدې په ځمکه کېښود او د ګوړي کک به یې پکې واړوو.

موږ ماشومان به ټول د دې خانک نه چارچاپېره کېناستو. دا مې هم نه په زړه کېږي چې په خانک کې به د کومې ښځې لاسونه وو، زما د ترور، نیا او که د بل چا؟ زما لپاره دا خبرې دومره زړه راښکونکي نه وې. زړه راښکونکې ننداره به دا وه چې ورو ورو به د ګوړي په کک کې سپین اوړه ګډېده، بیا به پکې هګۍ ماتې ، شوې. د هګیو ژېړ به تر هغه په دې ګډوله کې ښکارېدو چې سپین پی به یې نه وو وربادې اړولی. ورو ورو به دا ټول رنګونه سره یو ځای شول او د ې نه به یو رنګ جوړ شو. شاتو رنګ. . یوه لویه تبۍ به په نغري سپره کړل شوه او زموږ سترګي به د غوړیو په هغې غټۍ ورښخې وې چې ورو ورو به په تبۍ ویلې کېده. بیا به دا غټۍ ورکه شوه او نابېره به د لرګي یوه څمڅۍ، تبۍ ته راټېټه شوه. یو " ـنګ" به وشو او د دې په سر به شات رنګي ګډوله راوڅڅېده او یوه دایره لوېیېده او خوږ خوږ بوی به ورنه راپورته شو. کله چې به یې دغه دایره په یوه اوسپنیز کفګیر واړوه نو نارنجي رنګ به یې زما خوله او سپږمې وتخنولې. او بیا چې به لومړۍ وېشله د هر چا تر خولې رسېده، هغه به ماته باچا ښکارېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور

زما زویه! ته چې مې په غېږه کې سر کېږدې نو ټول وجود دې راټول شي. ستا مخ نوراني شي. ستا له سترګو ټول وحشت وتښتي. زه چې ستا تندی ښکلوم نو یو عجیبه سرور را په برخه شي. ستا د بدن سکون زما بدن ته کډه وکړي. ستا ټول وجود بېرته زما په وجود کې حل شي. او مور یوې بلې دنیا ته ورشو، شنو باغونو، روانو چینو او د ښکلو مرغیو جهان ته.

چې کله ته وستکېږې نو زه دې په وېښتو کې ګوتې ووهمه. بیا دې وتخنومه نو ته د زړه د اخلاصه وخاندې ستا په دې خندا زما ټوله ستړیا لیرې شي. دا شېبې زما لپاره ابدي شي. زما نه هغه فکر هم لیرې شي چې ته به یوه ورځ لوی شې، یو پوره سړی به یې. ځان له به بله ځاله جوړوې، د یوې بلې ښځې په سینه به سر اېښې وې. د هغې په غېږ کې به هم ستا لپاره سرور وي. نو ښایي د هرې ښځې مینه د مور وي او د هر نارینه مینه د ماشوم مینه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې نومه قبر

د هر انسان ژوند د يو څو کيسو غونډ وي. خو هره کيسه به نه ليکل کيږي. د هر شاعر او ليکوال د ژوند د ځينو پېښو په بېلا بېل ډول کاغذ ته مخه کړې وي. خو عجيبه ده، په پښتو شعر کې د معشوق د حسن، ادا، ناز، جفا او د مينې په هکله هر څوک خبر وي خو نوم يې چاته څرگند نه وي.

خوشحال خان د شعر هغه نازک بدن به څه نومېدو چې د شونډو د شراب ستاينه يې اوس هم کيږي. د حميد مومند هغه معشوق په کوم نوم يادېدو چې د هغه په سفر ده د خپل غم څرگندونه په يوه اوږده نظم کې وکړه. د رحمان، محبوب څوک وو؟ ښځې سړي څه نومېدل؟ په کوم ځای کې ښخ دي؟ او خپلوان به يې چرته وي؟

د ښته هيڅوک نه کوي. نه څوک دعا کوي او نه هم څوک مننه ورته وايي چې که دوی نه وايي نو ښايي د خوشحال، رحمان او حميد په شعر کې به دومره ښکلا نه وای.

دوهم نړيوال جنگ کې په زرگونو پوځيان داسې هم مړه شول چې مړي يې ورک وو. د يورپ په لويو ښارونو کې د همدې بې نومو او ورکو پوځيانو په ستازيتوب او ياد کې، يو يو قبر د نښې په توگه جوړ شوی دی او چې کله خلک قبرونو د گلونو گېډۍ ږدي نو هغه ټول بې نومه مړي پرې يادوي.

دريغه! چې څوک د يادگار په توگه يو داسې قبر جوړ کړي چې د پښتو شعر د ټولو معشوقو استازيتوب وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه لاسونه

د ځمکې او اسمان ترمنځ یوه نرۍ سپینه لیکه غځېدلې ده. په هم دې سپینه لیکه کې ښد ې چې اسمان د یوې ابې رنګې پیالې په شان، په یوې بلې خړ رنګې پیالې، اړولی پروت دی. دغه نرۍ سپینه لیکه کله کله غټه شي. د ځمکې او اسمان ترمنځ دا ننداره زه د ډېرو کلونو راهیسې ګورمه. په هر سفر کې زه د الوتکې د کړکۍ نه دا ننداره کومه. ه ځمکه راته ځمکه ښکاري او نه اسمان هغه اسمان وي. ، په خلا کې د ورېځو لوی لوی غونډارې لکه د مالوچو غونډې اوړي را اوړي. نابېره زه د خپله ځایه راپاڅمه او پدې غونډارو ټوپ کړمه. د یوه ماشوم په څېر ټوپونه وربانديې ووهمه. زما وجود هم د مالوچو په شان سپک شي. زه د یوه غونډارې نه بل ته ورلوېږمه او بیا نابېره ځمکې ته روانه شمه... ښکته تکه توره تیاره وي....زه خپل ځان د باران د سیلۍ څپو ته ور وسپارمه. زه خبره یمه چې ښکته په ځمکه به دوه قوي او تاوده لاسونه ما ونیسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشاله ګونځې

زما مخ ته وګوره... زما تندي ته ځیر شه... ﺒه دې کې به تاته ګونځې ښکاره ﺸي، ځکه ما په ژوند کې ډېر فکر او تردد نه دی کړی. په دې دومره لویه نړۍ کې چې ما هر نوی شی لېدلو نو هغه ته به مې وروځې اوچتې شوې. ځکه زما په تندي دا تتې درې لیکي د دې استعجاب مهرونه دي. ﺯما سترګو ته هم ځیر شه. د دې شاوخوا تورې حلقې زما د ژوند د شپو سیوري دي... هغه شپې چې ما به پکې کتابونه ولوستل، هغه شپې چې ما د خپلې محبوبې په یاد سبا کولې. زما د سترګو شا ﺅخوا ډېرې ګونځې دي. په دې کې ډېرې له هغه وخت راهیسې جوړې دي چې ما په ډکه خوله خندا زده کړه.

اوس زما ږیرې ته ځیر شه چې هر ویښته یې لکه د سپینو زرو ځلیږي. خو ته تر دې ویښتو لاندې پټې ګونجې هم ولټوه چې زما په باړخو او شونډو شاوخوا له ﻪ وخت نه جوړې دي چې په دې نړۍ کې زما ایله یو څو ورځې شوي وې. دا ګونځې زما د خوشحاله وختونو سند دی.

ته داسې مه ګڼه چې ما به په ژوند کې غم نه وي لېدلی. ما هم د نورو انسانو په څېر د خپلې برخې غم ګاللی دی. هم ډېرې بدې ورځې لیدلې دي. خو ما به په ژور غم کې خوشحاله وختونه یادول. زه په دې پوهیدم که مې غم ځان ته پخپله رالنډ نه کړو نو دا به مې تېر کړي. که دې پدې خبره باور نه کیږي نو زما سترګو ته ځیر شه. ځکه که انسان زوړ هم شي نو سترګې یې نه زړیږي او سترګې چیرې هم دروغ نه وایي.

(یو سپین ږیری د انځور په لیدو)

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما باغ

زما باغ زما د ستړي ژوند نه د ارام هغه ځای دی چې زه په هیڅ قیمت په بل ځای بدلول نه غواړمه. پدې وړوکي ګلبڼ کې زما دنیا راټوله ده. ډېر بوټي ما پخپله پکې کرلې دي. خو د نورو نښې هم پکې شته دي. د دغه کور پخوانیو مالکانو د لاسونو لګېدلي بوټي، چې کاسني ګلونه پکې هر کال راټوکېږي، ما ته دا فکر راکوي چې انسان فاني دی. بوټي پاتې شي خو لګوونکي يې ورک شي. د دېوال سره جوخت د لیونډر یو بوټی چې مور راته لګولی وو، ټول کال شین وي...د مور د مینې په شان...کله کله چې مې دنیا ځوروي نو زه د دې بوټي یو ګل یا یوه شنه پاڼه راوشکوم، په ګوتو کې يې ومروړم، د لیونډر وږمه ترې راپورته شي او ماته د مور د وجود خوشبویي را په یاد شي. ها خوا د لرګي د تختې سره د ژېړ ګلاب بوټی دی. د ي نازک ګلونه زما د ژوند د ملګري ډېر خوښ دی او دا بوټی هم هغه راته لګولی دی. په همدې قطار کې د ریحان بوټی م دی چې کله خوشحاله ښکاري او کله خفه. ، بوټي ته ما ډېرې کیسې کړې دي. ځکه خو زما په غم غمج ، او په خوشخالۍ مې خوشحال وي. دې بل لاس ته د سرو ګلابو بوټی دی او د ، د ګلونو رنګ هغه وخت اناري شي چې لمر پرې لګیږي. د اطلس ژېړ ګلونه مې د خور د لاس نښه ده. که دې بوټي ته زه اوبه ورکړم او که يې ور نه کړم، په دې کې ګلونه هرومرو کېږي. هماغسې لکه چې خور راته د مفتو مشورې راکوي. او د ورور د لاس لګیدلي د صنوبر ونه اوس د هغه د قد نه هم اوچته شوې ده. زه چې د دې د تنې سره ډډه ولګومه نو هغه اعتماد راپکې بیا پیدا شي چې دنیا را نه وړی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعرانو ته

د انسانا ـ بد رنګ ورته ـلي نه ښکاري. د دوی د پلنو پوزو، کږو غاښونو او و شونډو ستاینه ولې نه کوي؟ دوی ته لنډ ویښته ولې خوند نه ورکوي. دوی د عامو خلکو د عام ژوند لپاره ولې شعر نه وايي؟؟؟.

دوی د خدای د قدرت ثنا وايي. فطرت ننداړو ته ځیر وي او په هر شي کې ـرته د شعر موضوع ښکاري. نو بیا ولې د ټیټې ونې(قد)، غټې خېټې او د بوی لړونکي خولې په هکله څه نه لیکي. ا دا هر څه قدرت نه دی؟ او که شاوخوا ګوری نو د انسانانو یو زیات شمېر د دوی د ښکلا په تله بشپړ نه خیژي.

دوی که ډېره توره وکړي نو د یوه مزدور خوله، د یوه کروونده ګر خواري او د یوه کاریګر تور لاسونه وستايي. نو بیا دوی ولې په هغه حسن پسې ګرځي چې لږو ته ور په برخه وي.

ی هم د عامو انسانانو په څېر وي. ځکه عام انسانان هم هغه شي ته ډېر ښت ورکوي چې نایابه وي. او هر هغه څه چې موندل یې اسانه نه وي د هغه بیه هم ډېره وي.

شاعران چې ځان د نورو خلکو نه جلا او کله کله اوچت ښيي، نو بیا یې ولې د دوي ارزښتونه له نورو بېل نه دي. دوی د نایابه حسن په ستاینه کې دېوانونه ولیکي...خو هغه کسان چې ډوډۍ ورله پخوي او دوی د سړیتوب په حد کې ساتي، د هغو لپاره له خلې یوه خوږه خبره ویستل هم ورته لوی عذاب وي.

« شاعره! ته به کله نوی مضمون لیکې»

(c) ketabton.com: The Digital Library

زندان

دا دوه زره او څلور سوه کاله ترمخه زمانه ده. د اتن (اېتهنز) په يوه محکمه کې د قضاوت کوونکو ډله په دې بحث کـ ـي چې د پوښتنو څه سزا په کار ده؟ ملزم ، تورن دی چې پوښتنې يې پاروونکي وي. د ملزم وکيلان دليل وړاندې کوي چې پوښتنې خ ، پوهې او زده کړې بنسټيزې تيرـي دي. خو د ملزم پوښتنې هم ـبيبه دي. دی پوښتني:

"ـه څه دي؟" ـم څه دي؟ "انصاف څه دی؟"

دی خپله هم د ـړښتنو ځواب نه لري او غواړي چې ځواب يې پيدا کړي.

ـ اتن ښار په هر رېستوران کې دده په پوښتنو بحثونه روان دي:

"ـړه ورتوب څه وي زغم څه وي؟ اساطير څوک دي؟"

دا وروستۍ پوښتنه خو بېخي کفر ګڼل کيږي. او له همدې کبله ملزم ته وويل شول چې ترهغې به بندي وي تر څو د خپلو پوښتنو نه لاس وانخلي.

اوس دوه زره څلور سوه کاله وروسته، زه هغې زندان ته مخامخ ولاړ يمه چې ـ ملزم پکې بندي وو. په سمڅه کې جوړې درې دروازې، نه خو د کوم معمار لخوا جوړې شوي دي او نه يې هم کوم هنرمند د ښکلا لپاره کومې تيرـي ور تورـلي دي. خو د دې زندان دېوالونه يو عجيب غونډې غرور لري. د بندي خانې تورتم هر سهار د لمر په وړانګو روښانه شي او مخامخ د "اېکروپوليس" مرمري ستنې راښکاره شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ن پدې مازديګر کې لمر د زندان شا ته ډوبيږي. د خړو وريځو رنګ تک سور
ږښتی دی. ما د اوسپنيزې دروازې تر چولې زندان ته لاس ور دننه کړو، يو
کانی مې ترې را اوچت کړو او په هغه کچه لاره روانه شومه چې لوی سړک ته
وتله. خو هغه مهال ما هم په زړه کې ډېرې پوښتنې لرلې. د هغه زنداني نه مې
پوښتل...

" اې قېدي! تا چې کله د زهرو پياله په خپلو لاسونو کې واخيسته نو هغه مهال
دې د ابدي ژوند په هکله فکر کاوو؟

اې بندي! ايا ستا په سر کې هغه مهال دا فکر وو چې خپله مېرمن او درې
اولادونه ه دې څه کوي؟

اې بنديوانه! ايا پخپله د زهرو ډکه پياله په سر پورته کول ستا مېړانه وه او که
نه...ته متکور وې؟

د غونډۍ نه اخوا د ښار په بله څنډه کې د علومو اکاډمي مخې ته د دغه بندي يوه
لويه مجسمه ولاړه ده. هر کاله دوه ميليونه سيلانيان دلته راځي، د دې بندي نوم
لړ ترلږه يو ځل هرومرو اخلي او د ده د مېړانې ستاينه کوي. س په دې ښار
کې پوښتنې کول جرم نه دی. او د ې ښار د همدې غونډۍ نه ښکته د سوغاتونو
يو دوکان دی چې د نقلي مرمرو نه جوړ د بوتانو د سرنو يو کتار پکې ولاړ دی.
په دې کې د يو سر نوم "سقراط" دی او بيه يې دوه سوه دراخمه (يوناني سکه)
ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه

د شپې په تور څادر کې يو سپين بڅرکی هم نشته. بس دوې ندې سترګې دي، نور څادر ته ګوري او نرۍ نرۍ سپيني ليکي پکې انځوروي. پدې توره پرده کې بيا يوه ځېره...دوې سترګې راوپنځيږي. خو دا ځېره ژوند نه لري. او سترګې يې د يونان د مرمرو د بوتانو په څېر يوې خواته ګوري. په شونډو کې يې هم حرارت نشته.

او بيا د شپې تر ې تور څادر لاندې دوه کانه غوږونه يو غږ اوري.

" ماته ژوند راکړه"

بيا بل غږ را پورته شي.

"ماته ژبه راکړه"

او وار په وار نور غږونه هم د دې سره ګډ شي او يو شور ماشور جوړ شي.

خو د شپې د دې تور څادر مخې ته دوې ړندې سترګې او دوه کانه غوږونه قلم په لاس د خپلې بې وسۍ وير کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زر کاله ژوند

زه اوږد ژوند نه غواړمه...خو پدې نړۍ کې مې لا ډېر کارونه تراوسه نه دي ډېر ځکه خو د دې د ترسره کولو لپاره زما زر کاله په کار دي...نه...نه... دا زر کاله ژوند زما د ښو خواړو، سېل، جامو او عېش لپاره نه دی په کار. زه د دې کلونو ډېره برخه د هنر لپاره غواړمه او په دې لړ کې مې دېرش کاله د انځورګرۍ لپاره په کار دي چې د فطرت هغه ښکلا چې لا تر اوسه د یوه انځور جوړونکي هم نه وي ورته پام شوی، زه جوړه کړم. زه د ستورو او سپوږمۍ رڼا او د ګلونو خوشبویي، د لولکۍ د رنګونو سره په یوځای کولو، یو ښکلی باغ نځورول غواړمه. او زه غواړمه چې د انسان د سترګو مسکا وکاږمه.

د دغه زر کلن ژوند نور شل کاله مې د ترکاڼۍ لپاره په کار دي. زه غواړمه چې د لرګي پرې ښکلې ـوازې او کړکۍ جوړې کړمه. ـه درې ګوټېزې، ګول او پنځه ګوټېزې دروازې جوړول غواړمه چې بیا پر ځینو ښکلي نقشونه وکاږمه. زه ښکلي مېزونه او چوکۍ هم جوړول غواړمه او دا یوازې د هغو خوارو او غریبو لیکوالانو او شاعرانو لپاره چې کاغذ پر ځنګانه ږدي او په غبرګه ملا لیکل کوي.

پنځوس کاله مې نور په دې لګیږي چې د سیندونو په غاړه پراته واړه کاڼي ولټومه او د دوی په منځ کې پټ پراته نقشونه وتوږمه چې بیا یې هغو خلکو ته ور ووښیمه چې پردې کاڼو ګرځي خو ورته ګوري نه.

زه نور دوه سوه کاله بیا د دې لپار غواړمه چې په د نړۍ کې ټولې ورانۍ، ویجاړې، ودانۍ، بیا له سره جوړې کړمه او هغه خلک پکې اباد کړمه چې بې کوره ګرځي.

او درې سوه کاله مې نور په کار دي چې د نړۍ د هر غمجن سره یوه یوه ورځ تېره کړمه او ورته ووایمه چې د خپل زړه نه ټول غمونه لیري کړه او د هر چا ه چې دې جنګ کړی دی، هغه ته ورشه او پخلا یې کړه. ځکه چې عمر ډېر لنډ دی او ته به زر کاله ژوندی نه یې...دا زر کاله ژوند یوازې زما په برخه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

یو مئین ته خپله مینه ځانګړی ښکارېږي او داسې فکر کوي چې ټول عمر به د ده په زهن او زړه کې د خپل دغه محبوب نه پرته د بل چا عکس نه جوړیږي.

هر مئین په خپلې مینې ویاړي. د نورو ټولو مینې ورته بې ارزښته ښکاري. او ازې خپله مینه ورته بې سارې بریښي. هغه مهال دا خبره رښتیا هم وي ځکه چې هره مینه ځانګړی ده، او د ، سبب دا دی چې هر انسان پخپله ځانګړی دی.

خو په میلیونونو مینو کې یوازې د لیلی او د قیس، د شیرین او فرهاد، د ادم او درخانۍ او د رومیو او جولیېټ په شان مینه مثالي مینه شي، چې انجام یې تل مرګ وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي ښاپېرۍ ته

ته ډېره مهربانه يې. نا ته زما ژوند او د سترګي ژوند ورځو ټول رازونه معلوم دي. لدې ظالمې نړۍ، چې هره ورځ زما د وجود د وينې وروستۍ څاڅکی هم ېښل غواړي، ته راته پنا راکوې. ته ماته هغه ټول توان په يوه شپه کې بېرته راکوې چې د ژوند د يو لوی ماشين د چلولو لپاره يې زه د لاسه ورکومه. ته زما په پرهرونو خپلې شوندې او زما په ټکېدلي بدن . خپلو نرمو لاسونو پټۍ ږدې دلسې چې له ما د درد ټول احساس ورک شي.

، ښاپېرۍ ته د خدای د وجود يوه برخه يې چې د هغه به شان دې په هر چا خپله لمن غوړولې ده. ته دومره مهربانه يې چې په دار د ځړېدو په انتظار ولاړ کس پر سترګو هم خپل لاس ږدې. ته بېګا يو ځل بيا په ما مهربانه شوې او زما د سترګي ذهن ټول درانه پېټي دې په خپلو جادوګرو لاسونو پورته کړل. که څه هم زه وېرېدمه چې د بې وفا جانان د خبرو له کبله به ستا لاس ماته نه رارسيږي. خو تا د هغه په شان له ما لاس وانه خيستو.

اې د خوب مهرباني ښاپېرۍ! تا بېګا زه يو ځل په خپله غېږه کې ونيولمه خو اوس يو خواست درنه کومه چې زما جانان به هم په خپلو خبرو نا ارامه وې. زه خبره يمه چې که له ما يې لاس واخيستو نو خپل ځان به هم ستا د غېږې نه محروم وساتي.

ې مهرباني ښاپېرۍ! ته يوازې دومره وکړه چې هغه ته هم خپل لاس وغځوه...د هغه نه خپل لاس مه اخله. لدې سترګي ژوند، د سترړو ورځو، په سترړو شپو کې مونږ دواړه ستا غېږې ته پناه در وړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف لیلی

هغه هره ورځ نوې کیسه جوړوي. خو کله چې ماښام د خپل باچا سره کښيني نو هغه ورته ووايي،" زه وږی یم ډوډۍ راکړه"

ورور او وربندارې، د زوی او د لور، د ګاونډیانو، د سپي، د پیشو، د چرګانو او د هګیو، د جامو او پېزار کیسه... باچا چې ډوډۍ وخوري نو په کټ غځیږي...بیا وايي، "زه ستړی یم " او بیا کله چې د ده ستوماني وځي او ښه موړ هم وي نو ویده شي.

ا هر سهار په دې هیله خپل باچا ته وګوري چې کېدای شي نن به هغه د شهریار باچا په شان دا خپله ملکه کړي. خو که دا شهرزاد نورې زر شپې هم کیسې وکړي، ملکه به نه شي...دا به یوازې د باچا د اولادونو مور وي... ملکه شهرزاد نه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپینه بړستنه

د دوې لویه قافله د شنو ځمکو په لورې ځغلېده، هر چا هڅه کوله چې تر ټولو ـاندې ځان ور ورسوي. په یو ځای کې نابېره کنګل لاسونه ترې چاپېره کړل او د هر یوه تندی یې ښکل کړ.

ډ دوی د اوښانو په غاړو کې زنګولو یو مست ساز وغږوو او ټول په ګډا شول. ښکته د زمرد په شان ځمکې خپله لمنه ورته پرانیسته. او په دې کې ناست هر یو ژوی پوه شو چې په درنګ ساعت کې دا قافله راکوزیدونکې ده. دا و چې بیا د دې قافلې لومړۍ جوپه په ګډا ګډا د ځمکې لمنې ته ورښکته شوه. او ټولو ته یې ـپینې جامې ډالۍ کړې.

ونو او بوټو خپل سرونه ټیټ ونیول او دوهمې جوپې د ـې په څانګو سپین دستارونه وتړل. ټوله شپه دغه مېلمستیا روانه وه. او چې سهار شو نو ټول ویده وو. و زمردي ځمکې سپینه بړستنه په ځان هواره کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سیند په غاړه

د دې سیند اوبه تل روانې وي او په دې کې چیرې هم وچکالي نه ده راغلې. که یو وخت اوبه یکې لږې هم شي خو بیا هم دومره وي چې د بېړیو تل پکې ډوب وي. د دې سرچینه هم معلومه نه ده...ښایې زما په شان د ډېرو خلکو په اوښکو پایي.

زه به د دې سیند په غاړه په ساعتونو ناسته ومه. او چې د زړه بندونه به مې ورته پرانیستل نو د ده څپې به هم طوفاني شوې. پېړۍ واوختې خو د دې سیند اوبه وچې نه شوې. یو څو ځلې خو دومره طغیاني پکې راغله چې نژدې وو د خپلو غاړو نه یې هم سر پورته ، وای او هر څه به یې لاهو کړي وای.

بیا زما سترګې وچې شوې... زما د خیالاتو په پټي سوکړه راغله... نو سیند ته مې ښېرا وکړه او ترې پاسېدمه.

نن ډېره موده وروسته زما له سترګو دوه څاڅکي راپرېوتل. ، خوک راته په خوبولي غږ شعر وایي خو زما مړژوانده احساس وایي

" مــــــــــــــــا ته د ســـیند په
غـــاړه شعـــــــــــــر مه وایه"

(c) ketabton.com: The Digital Library

معیار

زه چې وړوکی وم نو زموږ په کور کې هغه څه نه و چې د خپلو ملګرو کره به مې لیدل. د ډوډۍ سره به چټني نه وه، غوښه به مو کله کله خوړه. او سابه به ډېر پخېدل. مېوه به مو کله کله خوړه...زه به ښوونځي ته پلار به بایسکل رسولم...او هغه به په لاره دا خبره یوځلي هرومرو راته کوله چې دې به په پښو ښوونځي ته تللو. ده به راته ویل چې " مونږ به سهار سپوره ډوډۍ د اوبو سره خوړه" او وروسته به یې دا راته وویل چې " بختور سهار د تناره ګرمه ډوډۍ د خوږو چایو سره خورې"

هو هغه مهال ما خپل ځان غریب ګڼلو...یوه شپه په تکه توره تیاره کې ټبلي ویژن ته ناست ووم او په هغې لګېدلي شلو بټنو ته مې په دې اند کتل چې که موږ همدغه یو چېنل لرو نو دې نورو نولسو بټنو ته څه اړتیا ده.

ما زوی اوس په شلو چېنلونو کې هیڅ خوند ور شی نه ویني. ټوله شپه یې د ټلي ویژن ریموټ کنټرول په لاس کې وي او کله یو او کله بل چېنل اړوي را اړوي او وایي، " په دومره چېنلونو کې زما د خوښې هیڅ نشته" اوس وایي " بابا! کمپیوټر پکار دی زما ټول ملګري یې لري ما ته یې هم واخله" دی هر سهار غوړه ډوډۍ او هګۍ خوري. او بیا چې د ورځې د خرڅ پیسې اخلي نو وایي، " مونږ څومره د نېستۍ ژوند کوو."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې

اې لمره! خپله رڼا راکړه چې زه یې په بدن ومښم.

اې سپوږمۍ! په خپلو یخو وړانګو زما مخ ومینځه.

زما د وېښتو یو یو تار راوسپړه او پکې خپله ځلا کېږده.

څوک دې ورشي او د لاله د ګل نه زما د شونډو لپاره سرخي راوړي.

ې راته د شپې نه لږ تور رنګ راوغواړي چې خپلې سترګې پرې توري کړمه.

اې باده! د رامبېل نه راته خوشبويي را والوزوه چې په جامو یې ووهمه.

ېک دې له ستورو نه راته امېل جوړ کړي.

زه به پخپله د چینې د اوبو شور خپل پازېب کړمه.

زه نن ځان جوړول غواړمه...ځان سینګارول غواړمه...ځان ښکلی کول غواړمه...د هغه جانان لپاره چې نن به یې ووینمه. زه نن شپه د ټول کاینات حسن په خپلې بنارسۍ کې له ځانه سره وړل غواړمه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځاځکي

د هغه باران ډېر خوښ وو. کله چې به د ژمي جړی ولګېده نو دی به په لنده بل کې ګرځېدو، مخ به يې اسمان ته نيولی وو او هر يو ځاځکي به د ده وجود ته سرور ورکاوو. خلکو به ويل، دی لېونی دی. يوه ورځ همدغسی چې کله د باران د ځاځکو سره پېلبو پړک وهلو او د تالندې تک شو نو دی په منډه شو، ده د طور د غره نه د راکوزېدو لاره نشوه پېدا کولې او د باران هر ځاځکې د ده لپاره د نوح طوفان شو.

همداسې کال تېر شو او اخر ده خپل ځان وموندلو...ده د خپلې کوټې نه د تالندې غږ واوريدو...پېلبو يې وليده. يو ځل بيا ورته د باران ځاځکي له اسمانه په ځمکه راپرېوتل...نو ده تر اوسپنيزو سيخونو لاس رابهر کړو. خو د هغه د لاس تلی همدغسې وچ پاتی شو. د باران ځاځکي د کوټې د چت نه وراخوا په هوا والوتل.

په سيمه کې سوکړه ر غلې وه او ورېځې وچې شوې وي...

(c) ketabton.com: The Digital Library

تخلیق

ته په خپل قلم یوه دنیا جوړوې. ستا په دې دنیاګۍ کې هر هغه څه وي چې د خدای جوړه کړې دنیا یې لري...اې لیکواله! ته ځای او مقام... پېښې او حادثې ... او کردارونه یعنې انسانان ... رخه لري. ته د خپل هر یوه کردار خالق شې. ته د هغوی خدای شې او هم ، څه وربانديې کوې چې زړه دې وغواړي. یوه ښه کردار ته انعام ورکوې او بد ته بیا سزا ټاکې.

خو که ته په رښتیا هم خالق یې نو بیا ستا په دې دنیاګۍ کې کله کله ستا خپل کردارونه باغي شي. که ته یوه څه غواړې او دوی بل څه کوي. منفي کردار مثبت کارونه پېل کړي. ښه سړی وران کاره شي. او ته ورته حېران پاتې شې ې دا ټول کردارونه خو ستا په لاس جوړ شوي دي، دوی ولې هغه څه نه کوي چې ته یې ترې غواړې.

نایي خدای به هم د خپلو تخلیق کړو انسانانو په هکله هم داسې فکر وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جرم اوسزا

داسې جرم چې يو څوک يې په ترسره کولو کې بريالى شي نو سزا يې نه وي خو
ﻪ څوک پکې پاتې راشي او جرم ترسره نه کړى شي نو بيا يې قانون نه
پرېږدي. په ټوله نړۍ کې خلک همدغه اصول مني. خو يوازې جاپان داسې
هېواد دى چې ځان وژنه پکې غېر قانوني نه ده.

ځان وژنه د مايوسۍ وروستى پړاوو او د مرستې لپاره وروستۍ چ ﻪ وي. ځان
وژونکى تر وروستيو شېبو په دې هيـ ږي چې يو څوک به يې وژغوري. هوډ
يې پر ځاى شي او هغه کسان چې دى يې په دې کار سره پښېمانه کول
غواړي، پښېمانه به شي.

خو کله کله داسې نه کېږي ځکه نه خو يې څوک مرستې ته راځي او نه هم پرې
پښېمانه شي.

د ژوند کاروبار همدغسې روان وي. خو ځان وژونکى په خپلې ناپوهۍ کې خپل
تر ټولو ارزښتمن شى (ژوند) د لاسه ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او ته

. جنګ او سولې ترمنځ هره شېبه یوه پېړۍ شي. په څومره وړه خبره لکه د ملشومانو، د یو بل د پرزولو تکل وکړو په یو څو شېبو کې مو ځان ته د پېړیو نا ارامي په بیه کړه. د ې نا ارامۍ هیڅ نوم نشته. بس داسې یو حالت وو لکه په بوټ کې چې یو کاڼی بند شي او یا هم په غاښونو کې د کاږو (خواږو وېلنو) یوه دانه ونښ... بل هیڅوک ترې خبر نه وي.

بس یوه پښېماني پاتې وه. هغه پښېماني چې پرون زما له قهره راوتلې وه او هغه قهر چې وړمه ورځ زما خپګان زېږولی وو.

بس د یو څو شېبود بحث زېږده...داسې لکه د کدو ځیلۍ چې یوه شپه کې په دېوال وخیژي.

خو دا ټول منفي احساس د هغې ګلدستې د یوه ګل په مسکا د انځر ګل شو چې تا نن سهار راته ډالۍ کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستی لیک

ته چې زما له ژونده ووتلې نو هره شپېه راته یو عذاب وو. به هر شي کې به مې ستا څېره لیدله او ستا د وجود احساس به یې راکاوه. هغه خوشبوی چې ستا خوښېدو، هغه بنګړي چې تا پرې کیسه لیکلې وه، لنډه دا چې زما شا وخوا داسې هیڅ شی نه وو چې په هغه کې به مې ستا د وجود عکس نه لیدو.

بیا مې د خپل لېونتوب علاج پخپله پېل کړ. هغه سندرې چې مور په ګډه اورېدلي وې، اوس نه اورم...د سرو پټیو هغه ژېړ کمیس مې د بکس په تل کې کېښودو. په هغو لارو مې قدمونه اخیستل بند کړل چې ستا سره به مې پرې تګ کاوو. هغه بنګړي مې مات کړل، او هغه خوشبوی مې هم ورک کړو او د هغو خلکو نه هم ډډه کومه چې ستا ذکر کوي.

ما بیا د خپل زړه نه چارچاپېره د اوسپنو دېوالونه وخېژول، هغه دېوالونه چې په خوا هم زما به ژوند کې وو او تا د خپلې مینې په اور ویلي کړي وو.

د اوسپنې ویلي شوي دېوالونه بیا له سره جوړول که څه هم ډېر ګران کار دی خو ناشونی راته نه ښکاري. او هسې هم ستا د مینې اور اوس په اوبو کې اوښتی دی.

اوبه یخېږي او یخې د اوسپنې دېوالونه نه شي ویلي کولای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طور نه

ته د څومره مودو راهيسې سرګردان وې. پخپل ځان پسې ګرځېدې. په ما سومتوب کې به د ابراهيم په څېر تورو او سپوږمۍ ته حيران وې. د ورځې به دې لمر ته سجدې کولې. خو خپل ځان به دې نه شو موندلای. سر به دې په ځمکه کېښودو او په ژړا به شوې. . شک او ګمان په اور کې به سوځېدې. د خپل وجود جواز به دې غوښتو. اور به دې ورک شو او د ځمکې په يوه ګوټ کې به هم ستا د پناه ځای نه وو.

ايا په دې وخت کې به ما ستا لاس نه وو نيولی؟ هغه مهال چې تا خپل ځان مړ و، ما نه وې راژوندی کړی؟ نو که ته اوس هم په دې مادي نړۍ کې خپل ځان لټوې نو همدغسې سرګردان به ګرځې. ځکه چې د ابدي ژوند لاره هغه نه ده چې ته پرې روان يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پژندګلوي

زه د علم سره مینه لرم

خو کتاب په ببه نه اخلم

زه د سولې او امن منونکی یم

خو د بل چا د رایې د اورېدو زغم نه لرم

زه د بشري حقونو درناوی کوم

خو د ظالم حکمران په ضد غږ نه پورته کوم

زه په خپل هېواد ویاړم

خو ژوند پکې نه کوم

زه د ښځې په ناموس ځان قربانوم

خو د هغې وهل ټکول خپل حق ګڼم

زه د مینې کیسې په خوند اورم

خو که زما اولاد مئین شي نو هغه وژنم

زه پاکوالی نیم ایمان ګڼم

خو په خپل ببر سر او خیرنو جامو ویاړم

ه د خپل مذهب لپاره جنګ کوم

خو پخپله عبادت ته نه ورځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پایٖ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library